

کاربرگ و آزمون
درس ششم فارسی پنجم دبستان
به همراه واژگان جدید و
 مترادف و متضاد

www.mamplus.com

۱. جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

الف) «سرود ملی» نشان افتخار، ..... و ..... یک کشور است.

ب) «زبان فارسی» باعث وحدت و ..... ما و قدرتمندی ایران عزیز است.

۲. از این واژه‌ها در جمله‌های زیر استفاده کنید. (یک کلمه اضافه است.)

شادمانی می‌کردند بالا برد گردن آویز سینه‌اش ورزشگاه

الف) قهرمان، دست‌های خود را ..... می‌درخشید. (ب) و به احساسات مردمی که در ..... بودند پاسخ داد.

ج) گردن آویز طلا بر ..... می‌درخشید. (د) حاضران ..... و پیروزی او را تبریک می‌گفتند.

۳. حروف جاافتاده از کلمه‌های زیر را بنویسید.

جاودانگی ..... عنبرن ..... با ..... اندرون ..... تقادات

۴. با علامت‌های (، ؟ ، !) بند زیر را کامل کنید.

به او گفتم ..... بیا تا با هم بازی کنیم ..... پرسید ..... چه بازی ..... گفتم ..... بازی گرگم به هوا ..... خندید و گفت ..... من این بازی را بلد نیستم .....

۵. مترادف (هم‌معنی) کلمه‌های زیر را بنویسید.

اهتزاز (.....) حق‌باوران (.....) ضامن (.....) عنبر

(.....) نسیم (.....) فر (.....) زر

(.....)

۶. متضاد (مخالف) کلمه‌های زیر را بنویسید.

(گذشته # .....) (گرم # .....) (ارزشمند # .....)

(بازارزش # .....) (موافق # .....) (پیروزی # .....)

۴. از میان کلمه‌های زیر، متضادها، مترادف‌ها و هم‌خانواده‌ها را پیدا کنید و در جدول صفحه‌ی بعد بنویسید.

تبل شروع سست گرم حفظ جامعه کاتب محفوظ مجموع سیم مکتوب سرد
پایان نقره

www.mamplus.com

مترادف	هم خانواده	مخالف
.....	.....	.....
.....	.....	.....

۹. در متن زیر چند جمله وجود دارد؟

«تصور کنید می‌خواهید حرف‌های بسیار مهم و ارزشمندی را در چند جمله بگویید، به خصوص اگر بخواهید آن‌ها را موزون و زیبا بگویید.»
(.....)

۳. جمله بسازید و کلمه‌های داده شده را در آن به کار ببرید.

الف) پیروزی - اعتقادات:

.....

ب) ضامن - فداکاری:

.....

۵. هر یک از عبارت‌های ستون «الف» را به عبارت مرتبط با آن در ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد اضافی است.)

الف	ب
غم ○	خواه ○
ستم ○	انگیز ○
وحشت ○	گار ○
آفرید ○	کار ○
	ناک ○

نام:	آزمون پایانی فصل ششم	کلاس:												
نام خانوادگی:	تاریخ:	..... / ..... /												
<p>جمله‌های درست را با علامت ✓ و جمله‌های نادرست را با علامت ✗ مشخص کنید.</p> <p>۱. همه چیز را همگان دانند. ☐</p> <p>۲. مثنوی معنوی از جلال‌الدین محمد علوی است. ☐</p> <p>۳. ریحانه، دختر ابوریحان بیرونی و شاگرد حسین خوارزمی بود. ☐</p> <p>۴. در پایان داستان بوعلی، ستاره از مهربانی‌ها و لطف خداوند سپاسگزاری می‌کند. ☐</p>														
<p>جاهای خالی را با استفاده از کلمه‌های داده شده، کامل کنید.</p> <p>وظایف - آفرینش - توشه - شرمنده - بکوشی</p>														
<p>۵. راستگویی تو باعث شد من از کار ناپسند خود ..... شوم.</p> <p>۶. تمام تلاشم، جست‌وجوی راز ..... شد.</p> <p>۷. اگر ..... دانشمند بزرگی می‌شوی.</p> <p>۸. از آن پس، بخشی از ..... پدر، بر عهده‌ی من گذاشته شد.</p>														
<p>۹. مترادف کلمه‌های زیر را بنویسید.</p> <p>خاکیان: ..... درگاه: ..... کاکماری: .....</p> <p>راهزن: ..... مسکین: ..... زور آزمای: .....</p>														
<p>۱۰. متضاد واژه‌های زیر را بنویسید.</p> <p>سبل # ..... رنج # ..... کوشش # .....</p>														
<p>۱۱. برای هر یک از واژه‌های زیر دو هم‌خانواده بنویسید.</p> <p>www.mamplus.com</p> <table border="0"> <tr> <td></td> <td></td> <td><input type="text" value="مقصود"/></td> <td></td> <td></td> <td><input type="text" value="صادق"/></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td><input type="text" value="غفلت"/></td> <td></td> <td></td> <td><input type="text" value="عظیم"/></td> </tr> </table>					<input type="text" value="مقصود"/>			<input type="text" value="صادق"/>			<input type="text" value="غفلت"/>			<input type="text" value="عظیم"/>
		<input type="text" value="مقصود"/>			<input type="text" value="صادق"/>									
		<input type="text" value="غفلت"/>			<input type="text" value="عظیم"/>									
<p>۱۲. جمله‌های زیر را مرتب کرده و بنویسید.</p> <p>الف. بکوش اندر بهار زندگانی .....</p> <p>ب. ره امروز را مسپار فردا .....</p> <p>ج. میازار از برای جسم، جان را .....</p>														

۱۳. در عبارات زیر، غلطهای املایی را پیدا کرده و شکل درست آنها را بنویسید.
 مَلْکَا، دل‌های ما را به پرتوِ مَأْرَفْتِ خود، روشن‌دار و قافلان را به لطف خود، بیدار گردان تا مانند راحزنان، غارتگر مال مردم نباشم.

املاي درست واژه‌ها: .....

۱۴. در هر ردیف، جمله‌ای بسازید که هر سه کلمه در آن به کار رفته باشد.

پروردگار - ثروت - دانا

.....

دوستی - بهار - جان

.....

۱۵. جاهای خالی شعر را کامل کنید.

الف. ز هر گردی، برون افتادی از راه / ز هر بادی، پریدی چون .....

ب. چنان بگرفته راه ..... در پیش / که .....

۱۶. شعر «کار و تلاش» را به شکل داستان بنویسید.

.....
 .....
 .....
 .....

www.mamplus.com

اهداف	بله	تا حدودی	خیر
دانش‌آموز مفهوم درس را درک کرده است.			
دانش‌آموز مترادف، متضاد و هم‌خانواده‌ی واژه‌ها را می‌داند.			
دانش‌آموز می‌تواند به درستی جمله سازی کند.			
دانش‌آموز نقش دستوری واژگان را می‌داند.			
دانش‌آموز می‌تواند به درستی بنویسد.			

استاد مریم عزیز

۱- فرزندم! متن را بخوان و سپس پاسخ سؤال‌های زیر را بنویس.

خورشید، فروغ بی‌نظیر خود را از افق نثار جهان می‌کرد. پرچم سه رنگ کشور در مسابقات جهانی به اهتزاز درآمده بود و سرود ملی کشورمان نواخته می‌شد. معمولاً در این مواقع احساسات شورانگیز و هیجان‌انگیزی در انسان پدید می‌آید و از دیدن پرچم کشورش، احساس سربلندی و غرور می‌کند و با عشق و علاقه به قهرمانان کشورش که با ایثار جان خود، افتخارات عظیمی آفریدند، احترام می‌گذارد و مطمئن می‌شود دلیل جاودانگی و پابندی این مرز کهن، در سایه‌ی زحمت‌های آنهاست. آن‌هایی که با گام‌های استوار قدم در راه توسعه و سازندگی گذاشتند و گذشته را آینه‌ی عبرت برای آینده قرار دادند و اعتقاد دارند که با تفکر و تلاش، آبادی ایران عزیز تضمین خواهد شد. درودبر همه‌ی کسانی که برای آزادی و آبادانی این کشور می‌کوشند.

الف. با دیدن پرچم کشورت، چه احساسی پیدا می‌کنی؟

ب. پرچم یک کشور نشانه‌ی چیست؟

پ. کلمه‌های را که حرف «ض» و «ظ» دارند، از متن پیدا کن و با آن‌ها یک جمله‌ی زیبا بنویس.

کلمه‌ها: .....

جمله: .....

۲- دوست خوبم! بند سوم و چهارم درس را با دقت مطالعه کن؛ سپس کلمه‌هایی را که نقطه‌های آن‌ها در بالای خط زمینه قرار دارد، بنویس.

با توجه به قسمت‌هایی که از درس خواندی، به سؤال‌های زیر پاسخ بده.

الف. نشانه‌های استقلال یک کشور چه چیزهایی هستند؟

ب. در سرود ملی مردم یک کشور، چه چیزهایی می‌یابید؟

پ. از بند سوم و چهارم درس، چهار کلمه پیدا کن که بتوانی برای آن‌ها هم‌خانواده بنویسی.

.....
.....

۳- جدول زیر را کامل کن.

کلمه	هم‌معنی	کلمه	مخالف	کلمه	هم‌خانواده
اهتزاز		کوتاه		حاضر	
افق		جاودانه		دفاع	
استوار		پیروزی		افتخار	
تضمین		ارزشمند		استقلال	
شورانگیز		روشن		عظمت	

www.mamplus.com

۴- کلمه‌های زیر را با نشانه‌های مناسب جمع ببند.

کلمه	ها	ان	ات
پرنده			
کوزه			
آزمایش			
بانو			
دانشجو			

۵- کلمه‌ای مناسب انتخاب کن و در جای خالی بنویس.

افتخارات	نیایش	عظمت	کهن	بزرگ
----------	-------	------	-----	------

الف. سورد ملی کشور ما با دعا و ..... پایان می‌یابد.

ب. دعا برای ..... و جاودانگی ملت و کشوری که با تاریخ ..... و ..... بزرگ خود در جهان می‌درخشد.

۶- کلمه‌های زیر را در جای مناسب بنویس.

..... ستان	..... انه	..... ناک	نواز	عصر	ستم	غم
..... خواه	..... گر	..... کار	آفرید	وحشت	بی	انداز
..... گوار	..... پس	..... انگیز	گوی	خود	نارنج	نا
..... گار	..... نده	..... گوش				

www.mamplus.com

۷- جمله‌های زیر را با کلمه‌های داخل کمانک تغییر بده و دوباره بنویس.

الف. اکنون سرود کشورمان را یک بار دیگر بخوانید. (سال گذشته)

ب. یکی گفت: «یک ماه پیش مردی بیامد و از آن درد شکایت کرد». (می‌آید)

پ. روزها گذشت، ولی هیچ جوانه‌ای در گلدان او نروید. (خواهد گذشت)

۸- «مَثَل» زیر را در یک بند توضیح بده.

«در عفو لذتی است که در انتقام نیست!»

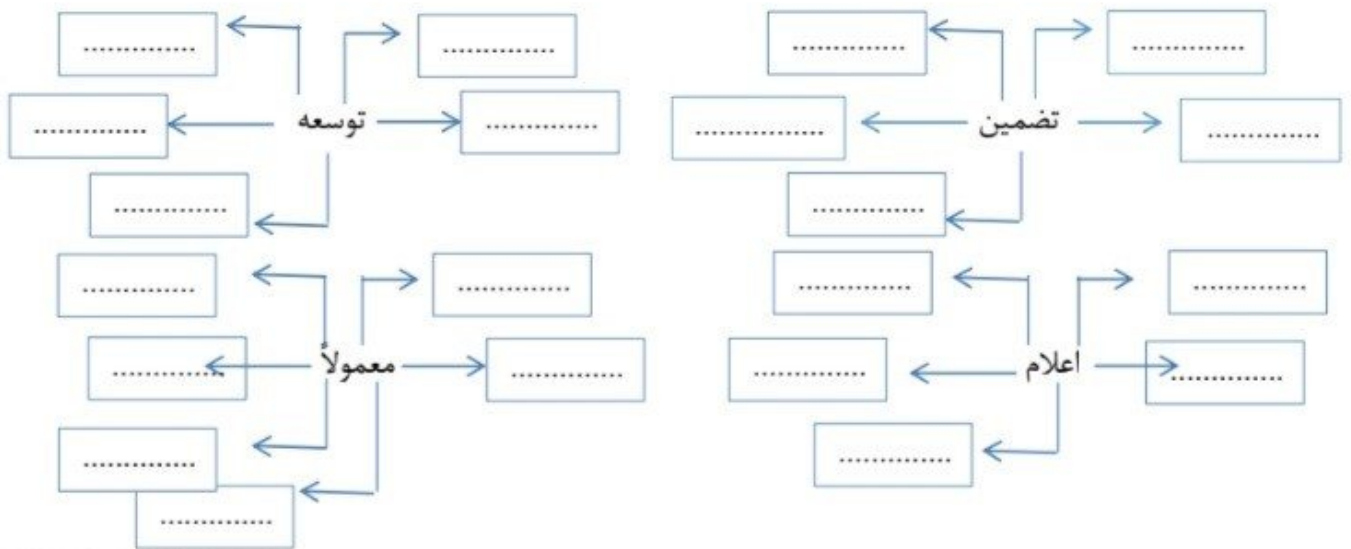
۹- مفهوم این بیت از شعر را بنویس.

«خوشا مرز ایران عنبر نسیم که خاکش گرمی تر از زر و سیم»

۸- با توجه به فلش‌ها، کلمه‌ای بنویس که آن حرف را داشته باشد.

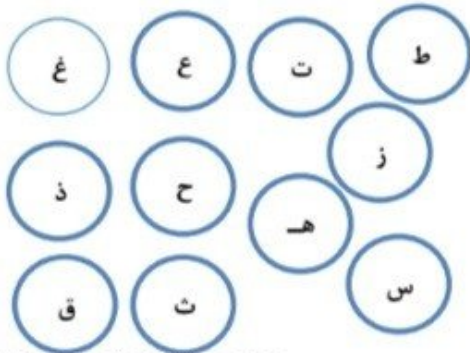
www.mamplus.com

۱۰- عبارات مناسب را به یکدیگر وصل کن.

- به خاطر یک بی‌نماز
- بی‌موقع باز شود
- سایه خودش می‌آید
- حکایت همچنان باقی
- پای لرزش هم می‌نشیند

- به پایان آمد این دفتر
- هر کسی خربزه می‌خورد
- در مسجد را نمی‌بندند
- لعنت به دهانی که
- تنبل نرو به سایه

۱۱- حروف گمشده را پیدا کن و کلمه‌ها را کامل کن.

.....رور	ا.....لام	.....یجان انگیز	رو.....یه
اع.....قادات	گردن آوی.....	موسیقی.....ی	ای.....ار

www.mamplus.com

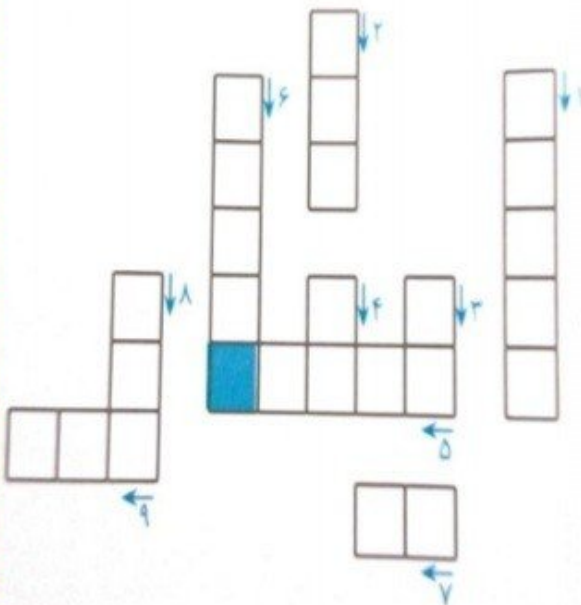
۱۲- بند آخر درس «سرود ملی» را خوب مطالعه کن. فعل‌های درس را پیدا کن و بنویس. سپس با سه فعل به دلخواه جمله بساز و بنویس.

جمله اول :

جمله دوم :

جمله سوم :

۱۳- جدول را حل کن.

۱. حالا

۲. با اهمیت

۳. علامت جمع فارسی

۴. ریشه، بوته و درخت

۵. سرود ملی تنها شعر نیست، موسیقی و ..... نیز دارد.

۶. یکی از واژه‌های مهم و اصلی سرود ملی و ماه پیروزی انقلاب

۷. اشاره به دور

۸. صحبت

۹. شعور و درک

نام و نام خانوادگی:	به نام خالق بی‌همتا
ماه	
نام پدر:	پایه پنجم ابتدایی
نام آموزگار:	نام مدرسه: .....
تا ۶	درس فارسی
سال تحصیلی	درس ۱
صفحه: ۱	نام و نام خانوادگی مصحح: تاریخ و امضا:
	عملکرد نهایی: خیلی خوب □ خوب □ قابل قبول □ نیاز به تلاش بیشتر □

ردیف	ادامه				
۱	پیامبر اکرم (ص): خوشا آنکه به علم خود عمل کند. با حروف داده شده کلمات مناسب بسازید. *ن ک ه (.....) *ث ا ر ای (.....) *ر ب ن ع (.....) *ب ط ب ی (.....) *ط ر ش (.....) *ه ا ن ر (.....)				
۲	در هر دسته از کلمات، کلمه صحیح را پیدا کنید و آن را داخل پرانتز بنویسید. *احتراز - دحقان - آویزان - کاحلی (.....) *خصلت - نضر - حاضران - ظامن (.....) *موذن - تسور - فاصد - تعیین (.....)				
۳	کامل کنید. پیار بن یعنی سرو بن یعنی www.mamplus.com				
۴	از بین واژه‌های داده شده، گوش دادنی‌ها و شنیدنی‌ها را جدا کنید و در جدول بنویسید. صدای خروس - اخبار - تلاوت قرآن - آژیر آمبولانس - تدریس معلم - تیک تاک ساعت				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>شنیدنی‌ها</th> <th>گوش دادنی‌ها</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 100px;"></td> <td style="height: 100px;"></td> </tr> </tbody> </table>	شنیدنی‌ها	گوش دادنی‌ها		
شنیدنی‌ها	گوش دادنی‌ها				

جمله‌هایی بنویسید که از طریق «هم» و «نیز» به یکدیگر ارتباط پیدا کنند.

۵

هم

نیز

www.mamplus.com

معنای کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را در داخل پرانتز بنویسید.

۶

* فردا که بر من و تو وَرَد باد مهرگان (.....)

* برای کسب هنر و فضیلت تلاش کنید. (.....)

* دیگری می‌گفت: «بهتر است نزدیک گرمابه‌ی شهر باشد». (.....)

درباره‌ی کشور عزیزمان ایران، یک بند بنویسید و نشانه‌های «اما، و، تا» استفاده کنید.

۷

.....
.....
.....
.....

از بین موضوعات زیر یکی را به دلخواه انتخاب کنید و یک گفت و گوی کوتاه دو نفره درباره‌ی آن بنویسید.

۸

مدرسه

تابستان

.....
.....
.....
.....
.....

در پناه خداوند مهربان موفق و سربلند باشید.

ن ت	ق ق	خ	خ خ	اهداف و انتظارات
				<p>۱. در املا عملکرد مناسبی داشته است.</p> <p>۲. معنای کلماتی که با پسوند «بن» ساخته می‌شوند را می‌داند.</p> <p>۳. واژه‌های گوش دانی و شنیدنی را از یکدیگر تشخیص داده است.</p> <p>۴. جمله‌هایی که از طریق «هم» و «نیز» با یکدیگر ارتباط پیدا می‌کنند را نوشته است.</p> <p>۵. کلمات هم معنی را می‌داند.</p> <p>۶. ضمن نوشتن یک بند درباره‌ی کشور ایران، از حروف ربط «اما، و، تا» استفاده کرده است.</p> <p>۷. در سؤال ۸ توانسته درباره‌ی یکی از موضوع‌ها، یک گفت و گوی دو نفره را بنویسد.</p>
www.mamplus.com				بازخورد توصیفی آموزگار
والدین سنجی: والدین گرامی خواهشمندم نظر خود را راجع به آزمون فرزندان در این قسمت بنویسید:				
خود سنجی: دانش‌آموز عزیز نظرت درباره‌ی عملکردت در این آزمون چیه؟				
همسال سنجی: دانش‌آموز عزیز نظرت درباره‌ی آزمون دوستت چیه؟				

بنده‌ای که مطیع پدر و مادر و پروردگارش باشد، روز قیامت در بالاترین جایگاه است. پیامبر اکرم (ص)

www.mamplus.com

معنی لغات زیر را بنویسید

اهتزاز:	خاوران:	جاودان:	شور انگیز:	موزون:
پایندگی:	خرم:	غرور:	ایثار:	ضامن:
حق باوران:	استقلال:	افق:	فروغ:	اعتقاد:
مهر خاوران:	دعا:	عنبر نسیم:		

کلمه های به هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس

افتخارات / و / سرود / خواسته های / خلاصه ی / ملی / عظمت ها / است / یک / ملت

این / همه ی / و / کشور / شور انگیز / مردم / کوتاه / سرود / می شناسند / را

موسیقی / سرود / نیست / آهنگ / ملی / و / تنها / نیز شعر / دارد

نیازمند / ایثار / هر / همکاری / است / کشوری / و / مردمش / از / خود گذشتگی

کلمات جا افتاده ی شعر را بنویس

خوشا مرز ایران	..... نسیم	که خاکش گرامی تر از	..... وسیم
هوایش	..... به هر آدمی	زمینش سراسر پر از	.....
همه	.....، سراسر گل است	به باغ.....، لاله و سنبل است	

حروف در هم ریخته را مرتب کن و در جای خالی بنویس.

گردن آویز طلا بر سینه ی ..... می درخشید. (ر-م-ق-ا-ن-ه)

دعا برای جاودانگی ملت و کشوری که با افتخارات بزرگ خود در جهان ..... (خ-ش-م-ر-د-ی-د)

طراح:

دبستان ایران

نام و نام خانوادگی:

www.mamplus.com

با هر دو کلمه ، جمله ی مناسبی بساز و بنویس

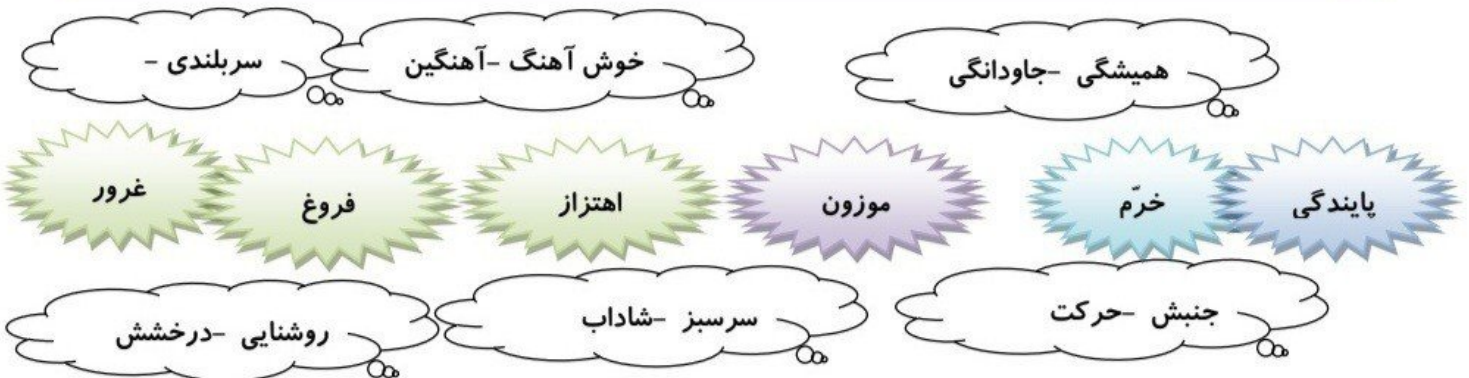
- ✿ غرور و افتخار : .....
- ✿ مهم و ارزشمند: .....
- ✿ موزون و زیبا : .....
- ✿ دعا و نیایش : .....

مانند نمونه کامل کن و جمله بنویس.

- ✿ سازنده + ی = سازندگی : .....
- ✿ همیشه + ی = ...
- ✿ بالنده + ی = ...
- ✿ شایسته + ی = ...

هر کلمه را به معنای خودش وصل کن.

کلمه ها را بخوان. آن ها را در دو گروه طبقه بندی کن و برای هر گروه نامی انتخاب کن.

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

حتماً - سؤال - معمولاً - مسئله
متأسفانه - مثلاً - مسئول - اتفاقاً

احساس خود را از شنیدن « ریزش باران بهاری » بنویس.

.....

.....

.....

۱. کلمه‌ی مربوط به هر کدام را بنویس.

س، ا، ل، ت، ل، ق، ا ..... ق، و، ت، ی، ت .....
 ف، ا، خ، ا، ر، ت ..... و، م، ز، ن، و .....

۲. هم‌خانواده‌ی کلمات زیر را بنویس.

حقیقت ..... مومن ..... مغرور ..... تضمین .....

۳. کلمه‌های به‌هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس.

این / همی / و / کشور / شورانگیز / مردم / کوتاه / سرود / می‌شناسند / را

کهن / و / خود / کشوری / جهان / که / می‌درخشد / در / تاریخ / بزرگ / با / افتخارات

۴. کلمه‌های هم‌مفهوم را در دو دسته کنار هم بنویس.

سرود ملی - پرچم - شعر - موسیقی - اهتزاز - سه رنگ

--	--

www.mamplus.com

۵. داستان به هم ریخته‌ی زیر را مرتب و شماره‌گذاری کنید.

..... گفتند: چرا چنین می‌کنی؟

..... چون تا وقتی در دنیا بود دائم می‌گفت: مال من و خانه‌ی من

..... نقل کرده‌اند بهلول چوبی را بلند کرده و بر قبری می‌زد

..... بهلول گفت: صاحب این قبر دروغگوست

..... ولی حالا هیچ کدام را با خود نبرده است

A writing template consisting of 12 horizontal dashed lines spaced evenly down the page. The lines are intended for handwriting practice or as a guide for text alignment. The entire page is enclosed in a double-line black border.

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

کاربرگ فارسی پایه‌ی پنجم دبستان (سرود ملی)

نام و نام خانوادگی:

دبستان:

تاریخ:

شماره دانش آموز:

۱- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

اهتزاز : .....
ضمآن : .....
أفق : .....
آهنگ : .....
ایشار : .....
عبرنسیم : .....

۲- معنی و مفهوم بیت زیر را به زبان ساده و روان بنویسید.

خوشا مرز ایرانِ عبرن نسیم
که خاکش گرمی‌تر از زرّ و سیم

۳- برای هر واژه ، یک کلمه‌ی هم‌خانواده بنویسید.

حاضر : .....
اعلام : .....
عظمت : .....

۴- جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

هر کشوری ، افزون بر پرچم که نشانه‌ی ..... آن است ، یک ..... نیز دارد. که ، ..... افتخارات ،
..... و خواسته‌های یک ملت است.
سرود ملی تنها ..... نیست؛ موسیقی و ..... نیز دارد. موسیقی آن ..... بسیار گرم و ..... است.

www.mamplus.com

۵- در متن زیر چند جمله وجود دارد؟

تصوّر کنید می‌خواهید حرف‌های بسیار مهم و ارزشمندی را در چند جمله بگویید. انتخاب این جمله‌ها نیازمند تفکر و هنرمندی فراوان است.

۶- با استفاده از کلمه‌های زیر ، یک بند کوتاه بنویسید.

امام - بمن - ایمان - استقلال - آزادی - شهیدان - جمهوری اسلامی

نظر آموزگار: